

1 (374)
2020

**Czasopismo
Instytutu Zachodniego
w Poznaniu**

Kwartalnik

Instytut Zachodni

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

Europejskie „naczynia połączone”

- 5 Od Redakcji
- 7 Andrzej Stępniak, *Joanna Stefaniak, Maciej Zieliński*, Unia Europejska jako liczący się partner globalny. Prawda czy iluzja?
- 19 *Jacek Pera*, The risk of disintegration of the European Union. An attempt at a projection
- 41 *Andżelika Kuźnar, Jerzy Menkes*, Unia Europejska między Brexitem a nowym Traktatem Elizejskim
- 55 *Paulina Pospieszna, Clara Portela*, Understanding EU sanctioning behavior
- 71 *Ewa Kamarad*, Znaczenie zasady wzajemnego zaufania w procesie tworzenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości
- 85 *Magdalena Michalik*, Nowe granice wzajemnego zaufania w Unii Europejskiej
- 101 *Katarzyna Cymbranowicz*, Strefa Schengen – gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy? Przyszłość projektu „Europy bez granic” w kontekście kryzysu migracyjnego 2015+
- 123 *Anna Potyrała*, Interesy narodowe jako czynnik determinujący reformę wspólnej polityki azylowej Unii Europejskiej
- 139 *Natalia Szulc, Adam Szymaniak*, Italian migration law and policy in 2013-2019
- 159 *Izabela Wróbel*, Semibezpośredni udział obywateli Unii Europejskiej w stanowieniu prawa na poziomie ponadnarodowym – dziesięć lat europejskiej inicjatywy obywatelskiej
- 183 *Leszek Kwieciński*, Rola administracji publicznej w procesie europeizacji na przykładzie Polski i Niemiec
- 199 *Sylwia Zawadzka*, Stanowisko Niemiec i Francji wobec unijnej perspektywy rozwoju polityki wschodniej po pierwszej dekadzie Partnerstwa Wschodniego
- 225 *Renata Duda, Renata Kunert-Milcarz*, Efektywność wsparcia Unii Europejskiej i USA dla Ukrainy od 2014 roku
- 251 *Renata Podgórzajska*, Proces Berliński i jego znaczenie z perspektywy polityki zagranicznej Polski

- 275 *Małgorzata Czermińska, Joanna Garlińska-Bielawska, Marta Ulbrych*, Turkey's policy towards Africa in the context of the functioning of the EU-Turkey Customs Union
- 291 *Tomasz Czapiewski*, Partia Niepodległości Zjednoczonego Królestwa (*UKIP*) – studium partii eurosceptycznej
- 313 *Agnieszka Filipiak, Rafał Wiśniewski*, The origins and consequences of news media's securitization – introducing the concept of news security
- 329 *Katarzyna Chrostowska-Malak*, Ochrona prawa do prywatności w Polsce w świetle RODO

Szanowni Państwo, czytelnicy „Przeglądu Zachodniego”,

trafiające do Państwa rąk wydanie czasopisma Instytutu Zachodniego zdominowała tematyka Unii Europejskiej, a poszczególne artykuły wskazują problemy żywe i absorbujące nie tylko polityków oraz prawodawców, ale dotyczące codziennej egzystencji mieszkańców Starego Kontynentu. Pytania o rzeczywisty potencjał UE, jej zdolność pokonywania politycznych i ustrojowych kryzysów oraz potrzebę zbliżania wspólnotowych instytucji do obywateli nie są niekończącym się europejskim hamletyzowaniem, lecz dokumentują kolejne etapy integracji toczącej się w dynamicznych warunkach tak wewnętrznych, jak i otoczenia międzynarodowego. Kryzys migracyjny czy zmieniające się trendy na scenach politycznych poszczególnych państw członkowskich szybko znajdują odzwierciedlenie w działaniach UE, podobnie jak – wychylające się ku Chinom i pozostawiające znak zapytania przy Stanach Zjednoczonych Ameryki – wahadło polityki globalnej. Rozbieżności dzielące państwa unijne w sprawach azylu, słaba efektywność instytucji angażujących obywateli w stanowienie prawa na poziomie europejskim czy niewspółmierne do możliwości wsparcie udzielane wschodnim sąsiadom mogą być przedmiotem krytyki. Dostrzegając te niedomagania, nieporadności wynikające z natury UE i liczby państw członkowskich czy wreszcie narodowe egoizmy, warto jednak spojrzeć wstecz, by docenić jej dotychczasowe osiągnięcia. **Europejskie „naczynia połączone”** niejednokrotnie równoważyły pokusy wyboru odrębnej drogi, a godność człowieka i aspiracje państw pragnących współtworzyć Wspólnoty były twórczymi impulsami dla przełamywania barier.

Rozprawa o strefie Schengen – osiągnięciu tak dla dzisiejszych dwudziestolatków naturalnym, że dopiero spowodowane pandemią zamknięcie granic zwróciło ich uwagę, że nie jest to raz na zawsze dana oczywistość – przypomina „Białą Księgę w sprawie przyszłości Europy” Komisji Europejskiej, w 60 lat po podpisaniu Traktatów Rzymskich stwierdzającą, że integracja europejska to „historia zbudowana na kryzysach i przedwczesnych inicjatywach”. W tym tkwi twórczy paradoks Unii: im większy jest dorobek tej burzliwie, choć pokojowo tworzonej wspólnoty, tym większą stanowi on wartość, a ryzyko jego zaprzepaszczenia zobowiązuje do poszukiwania rozwiązań wzmacniających spójność.

Kilka z publikowanych w poprzednim oraz bieżącym tomie „Przeglądu Zachodniego” artykułów przygotowali uczestnicy konferencji „Quo vadis, Europo. 15 lat po największym rozszerzeniu UE” zorganizowanej w 2019 r. przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu przy współudziale Instytutu Zachodniego.

Natalia Jackowska

